

Administracja geologiczna szczebla powiatowego w procesie inwestycyjnym - możliwości i ograniczenia.

mgr Mariusz Dyka

Sosnowiec, 21 września 2016 r.

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

1. Schemat legalizacji przedsięwzięcia jako obraz procesu inwestycyjnego w świetle przepisów prawa.

Etap wstępny planowanie – weryfikacja legalizacji zamierzeń zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Uzyskanie decyzji i uzgodnień wymaganych przed decyzjami, zgłoszeniami budowlanymi.

Decyzje, zgłoszenia budowlane, inne zgody na podjęcie realizacji inwestycji.

Uzyskanie decyzji i uzgodnień wymaganych przed rozpoczęciem eksploatacji nowopowstałych obiektów

Zgoda na użytkowanie obiektów budowlanych i inne zgody na podjęcie działalności produkcyjnej

2. Geologia w ramach procedury legalizacji przedsięwzięcia.

Regulacje ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze w zakresie legalizacji inwestycji powiązane są z zagadnieniami:

- ochrony środowiska
- zagospodarowania przestrzennego
- procesu budowlanego

W zakresie ochrony środowiska dla inwestycji kluczowe są ustawy:

- bezpośrednio *ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*
- *ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska*
- *ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

W zakresie ustalania zasad zagospodarowania przestrzennego kluczowa jest *ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.*

Proces budowlany reguluje przede wszystkim *ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane.*

3. Ustalanie lokalizacji przedsięwzięcia - rola administracji geologicznej na etapie planowania.

-
- Inwestorzy w pierwszej kolejności powinni dokonać analizy miejsc jego potencjalnej lokalizacji, uwzględniając uwarunkowania wynikające z gminnych dokumentów planistycznych sporządzonych na podstawie *ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*) tj.:**
- **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;**
 - **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.**

Plan miejscowy jest aktem prawa miejscowego (art. 14 ust. 8 uopizp).

Studium nie jest aktem prawa miejscowego (art. 9 ust. 5 uopizp) jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9 ust. 4 uopizp).

Dokumenty planistyczne są opiniowane:

- **przez organy administracji geologicznej w tym szczebla powiatowego** (art. 11 pkt 6 lit. g, art. 17 pkt 6 lit. a tiret 4 upgig)
- **starostę, jako właściwy organu ochrony środowiska w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych** (art. 17 pkt 6 lit. a tiret 8 uopizp).

Zakres wydawanych przez geologów powiatowych opinii ograniczają ich kompetencje wynikające z ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*.

W przypadku braku planu miejscowego inwestycje wymagają uzyskania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 4 ust. 2 uopizp) tj.:

- decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub
- decyzji o warunkach zabudowy

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wymagają uzgodnienia (art. 53 ust. 4 pkt 5 i 5a, art. 60 ust. 1 uopizp). :

- **właściwego organu administracji geologicznej - w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych**
- **starosty, jako właściwym organem ochrony środowiska - w odniesieniu do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych**

Zakres wydawanych przez geologów powiatowych uzgodnień ograniczają ich kompetencje wynikające z ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*.

Problemy i uwagi

Problemy interpretacyjne obejmują stosowanie nazewnictwa organów administracji geologicznej z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym tj. nazw „właściwy organ administracji geologicznej”, „właściwy organ administracji geologicznej w zakresie udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych”

Problem z określeniem „właściwy organ ochrony środowiska w zakresie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych” dotyczy:

- **Braku spójności nazewnictwa ustawy *Prawo ochrony środowiska* a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w ustawie *Prawo ochrony środowiska* mamy określenie (art. 110a upos) „tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy”**
- **Różnych umiejętności zawodowych pracowników ochrony środowiska a pracowników administracji geologicznej .**

Dyskusyjne jest zajmowanie stanowiska przez organy administracji geologicznej wobec zagadnień związanych z występowaniem „terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych” przy opiniowaniu studium (wg art. 11 pkt 6 lit.g upgig).

4. Informacja geologiczna na szczeblu powiatowym.

Jedną z podstawowych ról administracji geologicznej w tym szczebla powiatowego jest umożliwianie zapoznawania się z informacją geologiczną jej udostępnianie.

Informacje geologiczne powinny być pozyskiwane i analizowane przez inwestorów zarówno na etapie lokalizacji inwestycji jak i sporządzania dokumentów i opracowań dla kolejnych etapów procesu inwestycyjnego, od weryfikacji treści dokumentów planistycznych w gminie

Zasady udostępniania informacji geologicznej regulują przepisy art. 98-100 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze.*

Obowiązek udostępniania informacji geologicznej nakłada na administracje geologiczną przede wszystkim art. 98 ust. 1.

Zasady udostępniania informacji geologicznej zawarte są także w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej.

Zgodnie z § 9 rozporządzenia organ administracji geologicznej dokonuje:

- **udostępniania informacji geologicznej do „wglądu”** czyli nieodpłatnego zapoznania się ze zgromadzoną informacją geologiczną, bez prawa dokonywania reprodukcji, odpisu, odrysu, wydruku, fotokopii lub kopi w postaci elektronicznej dokumentów i zbiorów danych a także bez prawa pobierania próbek;
- **„udostępniania”** umożliwiającego w/w czynności.

Z analizy zapisów ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* oraz w/w rozporządzenia wynika, że:

- **geolodzy powiatowi udostępniać mogą posiadaną informacje geologiczne przede wszystkim do „wglądu”**
- **w formie pełnego „udostępnienia” geolodzy powiatowi udostępniają informację gdy uprawnienia do niej przysługują Skarbowi Państwa a dodatkowo samo udostępnienie jest nieodpłatne** czyli nie zachodzą przypadki opisane w art. 100 ust. 2 -3a.

Niezależnie od ograniczeń **geolodzy powiatowi spełniają istotną rolę w umożliwieniu dostępu inwestorom do danych** z zakresu geologii ponieważ:

- administracja szczebla powiatowego jest im „najbliższa”;
- geolog powiatowy jest urzędnikiem, który może i powinien zwrócić uwagę projektantów na znaczenie problematyki geologicznej dla planowanego przedsięwzięcia;
- udostępnianie informacji do „wglądu” umożliwia ustalenie dysponenta poszukiwanego zbioru danych oraz dokumentów, które go zawierają.

Starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) gromadzi informacje z zakresu geologii istotne dla realizacji inwestycji także w rejestrze informacji o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy.

Prowadzenie przez starostów (prezydent miasta na prawach powiatu) rejestru oraz obowiązek obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi wynika z art. 110a ust. 1 *ustawy Prawo ochrony środowiska*.

Ze względu na kwalifikacje administracja geologiczna powinna uczestniczyć w realizacji w/w obowiązków.

Weryfikacja informacji o możliwości występowania ruchów masowych powinna być obowiązkiem każdego projektanta i inwestora w przypadku braku planu miejscowego

Problemy i uwagi

Elementem dobrej praktyki w każdym urzędzie powinno być kierowanie inwestorów (projektantów) do geologa powiatowego celem uzyskania odpowiednich informacji z zakresu geologii.

Wyjaśnienia pracowników administracji geologicznej szczebla powiatowego stanowią dla inwestorów w praktyce podstawowe źródło wiedzy o obowiązkach:

- sporządzania i zatwierdzania projektów robot geologicznych (art. 80 ust. 1 upgig)
- sporządzania i zatwierdzania dla inwestycji dokumentacji geologicznych (art. 93 upgig).

5. Informacje z zakresu geologii, a decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, oceny oddziaływania na środowisko, raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Bezpośrednio przed uzyskaniem zgód budowlanych (i innych umożliwiających rozpoczęcie robót) stosujemy procedury *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.*

- Ustawa ta wprowadza **pojęcie planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** (zawsze lub potencjalnie).
- Wykaz takich przedsięwzięć zawiera **rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na Środowisko.**

Cytowana *ustawa* nakazuje uzyskanie **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko gdy wymagają one decyzji lub zgłoszenia budowlanego wskazanych w jej art. 72 ust. 1 i 1a (art. 71 uoddios).

W postępowaniu o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagane jest fakultatywne lub obowiązkowe **przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko** (art. 59 i art. 61 ust. 1 pkt 1 uoddios).

Elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko jest sporządzanie **raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko**.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach:

- **jest podstawową zgodą administracyjną, potwierdzającą możliwość realizacji przedsięwzięcia w zakresie wpływu na środowisko**
- **określa zasady podejmowania działań minimalizujących negatywny wpływ (oddziaływanie) tego przedsięwzięcia.**

Skorupa ziemska to element środowiska, wpływ i oddziaływania pomiędzy nią a planowanym przedsięwzięciem analizowane są w procedurze oceny oddziaływania na środowisko.

Wynika to w szczególności z definicji pojęcia „środowisko” w ustawach o *udostępnianiu informacji o środowisku.....* oraz *Prawo ochrony środowiska*.

Analiza zagadnień z zakresu geologii powinna być zawarta w treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Sporządzanie raportu nie wymaga od jego autora (autorów) specjalistycznych uprawnień.

Szczególne znaczenie ma zatem wykorzystanie informacji geologicznych pochodzących z rzetelnych, zweryfikowanych (zgodnie z przepisami *ustawy Prawo geologiczne i górnicze*) źródeł.

Wykorzystywane powinny wyłącznie zatwierdzone (przyjęte) przez właściwy organ dokumentacje geologiczne.

Informacje szczególnie przydatne do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawierają przede wszystkim dokumentacje:

- **hydrogeologiczne sporządzane w celu określenia warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie (art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. d upgig),**
- **sporządzane w celu ustalenia zasobów oraz właściwości wód podziemnych (art. 90 ust. 1 pkt 1 upgig),**
- **złoża kopaliny (art. 89 upgig).**

Inwestorzy powinni zwracać uwagę na konieczność poprzedzenia robotami geologicznymi wykonania dokumentacji geologicznej.

Przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestorzy powinni zrealizować działania mające na celu zalegalizowanie robót geologicznych, ich wykonanie i zatwierdzenie dokumentacji.

Dla planowanych przedsięwzięć, zaliczanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko, oddziałujących na wody podziemne powinny być zazwyczaj wykonywane dokumentacje hydrogeologiczne „sporządzane w celu określenia warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne...”.

Nie wszystkie przedsięwzięcia mogące negatywnie oddziaływać na wody podziemne zaliczane są do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Problemy i uwagi

Istotnym problemem nadzoru wykorzystania informacji geologicznych i wykonania robót geologicznych jest **podział kompetencji pomiędzy administracją realizującą zadania z zakresu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* a zadania z zakresu ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie*.....**

Administracja geologiczna (w tym szczebla powiatowego) nie posiada wynikających wprost z przepisów podstaw do wpływania na procedury prowadzone przez organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach oraz organy wydające do tych decyzji stosowne uzgodnienia i opinie.

Całość odpowiedzialności za uwzględnienie zagadnień z zakresu geologii spoczywa na regionalnych dyrektorach ochrony środowiska (jako organach „ochrony środowiska”).

Wyjątek stanowią miasta na prawach powiatu, gdzie prezydent miasta jest organem administracji wydającym decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 75 ust. 1 pkt 4 uoddios) i organem administracji geologicznej szczebla powiatowego (art. 6 ust. 2 i art. 156 ust.1 pkt 3 upgig).

Wypracowania wymagają nieformalne formy współpracy pomiędzy organami gmin (innych niż miasta na prawach powiatu), regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska a organami administracji geologicznej celem eliminacji zagrożeń związanych:

- **z pominięciem sporządzania dokumentacji hydrogeologicznych dla przedsięwzięć mogących zanieczyścić wody podziemne,**
- **ze zbędnym powielaniem w raportach niektórych analiz i zbędnym prowadzeniem procedury oceny oddziaływania na środowisko dla niewielkich ujęć wód podziemnych,**
- **z pominięciem części informacji na temat występowania złóż kopalin,**
- **wykorzystywaniem do sporządzania raportów informacji geologicznej nielegalnie pozyskanej oraz niezatwierdzonych (nieprzyjętych) przez organy administracji geologicznych dokumentacji geologicznych.**

6. Dokumentacja geologiczno-inżynierska i geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych - rola współpracy administracji geologicznej i architektoniczno-budowlanej szczebla powiatowego.

Konieczność uzyskania zgód budowlanych, dokonanie zgłoszeń budowlanych wymusza stosowanie niektórych przepisów *ustawy Prawo geologiczne i górnicze*.

Elementem projektu budowlanego są w zależności od potrzeb, wyniki badań geologiczno-inżynierskich oraz geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych - art. 34 ust. 3 pkt 4 *ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane*

Zagadnienie ustalania warunków posadowienia obiektów budowlanych opisuje *rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych*.

W zależności od kategorii geotechnicznej obiektów budowlanych konieczne jest sporządzenie odpowiednio (§ 3 ust. 3 i § 7 ust. 3 w/w rozporządzenia):

- opinii geotechnicznej,
- dokumentacji badań podłoża gruntowego,
- projektu geotechnicznego,
- dokumentacji geologiczno-inżynierskiej.

Weryfikacja zawartości opinii geotechnicznej, dokumentacji badań podłoża gruntowego, projektu geotechnicznego nie należy do wynikającej z przepisów kompetencji geologów powiatowych.

Przepisy *ustawy Prawo geologiczne i górnicze* nie dotyczą ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych bez wykonywania robót geologicznych (art. 3 pkt 7 upgig).

Nadzór nad poprawnością sporządzania dokumentacji badań podłoża gruntowego, projektu geotechnicznego zgodnie z ustawą Prawo budowlane należy do administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego (art. 81 upb).

Starosta jako organ administracji geologicznej posiada uprawnienia z zakresu kontroli oraz nadzoru nad sporządzaniem dokumentacji geologiczno-inżynierskich oraz projektowaniem i wykonywaniem projektów robót geologicznych na potrzeby sporządzania tych dokumentacji.

Pracownicy administracji geologicznej mają wiedzę merytoryczną o procesach geologicznych istotnych z punktu widzenia posadawiania obiektów budowlanych.

W związku z przepisami *ustawy Prawo geologiczne i górnicze* :

- **Przydzielone starostom (prezydentom miast na prawach powiatu) w treści art. 161 ust. 2 pkt 3 w/w ustawy obowiązki w praktyce dotyczą większości powstających dokumentacji geologiczno-inżynierskich.**
- **Starostwie (prezydenci miast na prawach powiatu) prowadzą sprawy związane z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacjami geologicznymi, dotyczące badań geologiczno-inżynierskich wykonywanych na potrzeby zagospodarowania przestrzennego gminy oraz warunków posadawiania obiektów budowlanych, z wyłączeniem ponadwojewódzkich inwestycji liniowych.**

Problemy i uwagi

Istotnymi problemami oceny sporządzanych projektów robót geologicznych i dokumentacji geologiczno-inżynierskich są:

- **weryfikacja poprawności przyjętego w nich zakresu wykonania robót geologicznych (wierceń);**
- **możliwość wykorzystania wyników badań z zakresu geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych.**

Przyczyny problemów

Dokumentacje geologiczno-inżynierskie najczęściej sporządzane są jako dokumenty uzupełniające, wykonywane **dla terenu rozpoznanego wcześniej** poprzez wykonanie badań z zakresu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych.

Dokumentację geologiczno-inżynierską wykonuje się dla obiektów budowlanych trzeciej kategorii geotechnicznej oraz w złożonych warunkach gruntowych drugiej kategorii, natomiast **często ustalenie warunków gruntowych jest możliwe dopiero po wykonaniu i analizie wyników prac terenowych**.

Następuje zawężanie zakresu robót geologicznych przez inwestorów jako generujących „zbędne koszty”.

Zgodnie z art. 3 pkt 7 *ustawy Prawo geologiczne i górnicze* **wyniki prac w ramach ustalania geotechnicznych warunków posadowienia, jako nie podlegające (wraz z ich wykonaniem) jej przepisom trudno uznać za informację geologiczną (art. 6 ust. 1 pkt 1, 2, 8 i 11 upgig)**.

Konieczne jest wypracowanie zasad wzajemnej współpracy administracji geologicznej oraz architektoniczno-budowlanej w powiecie (mieście na prawach powiatu).

Współpraca ta powinna obejmować:

- **kierowanie do wewnętrznego opiniowania** przez geologów powiatowych wszelkich spraw związanych oceną konieczności sporządzenia, i oceną zawartości dokumentacji geologiczno-inżynierskiej;
- **uwzględnianie występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi** ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy;
- **wykorzystanie wiedzy z zakresu geologii** pracowników administracji geologicznej powinna posłużyć do wydawania pomocniczych opinii wewnętrznych w skomplikowanych sprawach.

7. Starosta jako organ administracji geologicznej a jednocześnie organ ochrony środowiska - możliwości weryfikacji spełniania wymagań z zakresu geologii przed podjęciem działalności przez inwestorów (oddania do użytku przedsięwzięć).

Okres od uzyskania zgód budowlanych (lub innych) umożliwiających podjęcie prac dla bezpośredniej realizacji inwestycji do momentu uzyskana stosownych zgód na użytkowanie zrealizowanych obiektów to czas uzyskiwania przez inwestorów uzupełniających decyzji legalizujących prowadzenie planowanej działalności.

Przyczyną w szczególności przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 76 upos eksploatacja obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji wymaga wcześniej spełnienia wymagań ochrony środowiska (w tym stosownych standardów technicznych i prawnych oraz uzyskania decyzji zezwalających na korzystanie ze środowiska).

 Celem uzyskania wymaganych decyzji konieczne jest czasem sporządzenie dokumentacji geologicznych lub przeprowadzenie analizy informacji geologicznych.

Przede wszystkim jest tak w przypadku ubiegania się o niektóre pozwolenia wodnoprawne oraz zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów.

- **Zgodnie z *ustawą Prawo wodne* pozwoleniami wodnoprawnymi, których wydanie wymaga wcześniej przeprowadzenia rozeznania geologicznego są przede wszystkim (art. 37 i art. 122) pozwolenia na:**
- pobór wód podziemnych,
 - sztuczne zasilanie wód podziemnych,
 - gromadzenie ścieków oraz odpadów w obrębie obszarów górniczych utworzonych dla wód leczniczych,
 - odwadnianie obiektów budowlanych oraz zakładów górniczych, rekultywację wód podziemnych,
 - długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej,
 - piętrzenie wody podziemnej.
 - pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie ścieków do ziemi (i w niektórych wypadkach do wód)
 - na rolnicze wykorzystanie ścieków.

Przeprowadzenia rozeznania geologicznego (pozyskania lub analizy informacji geologicznej) **wymagają ponadto obowiązkowe zgłoszenia** (art. 123a upw):

- odwadniania wykopów budowlanych,
- robót, które mogą być przyczyną zmiany wód podziemnych, o ile zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice nieruchomości, na której będzie realizowane przedsięwzięcie.

Wnioski o wydanie pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych oraz na odwodnienie zakładu górniczego wymagają załączania dokumentacji hydrogeologicznych (art. 131 ust. 2b upw).

Podstawowym źródłem informacji powinny być dokumentacje hydrogeologiczne.

Zawarte w operatach wodnoprawnych informacje dotyczące budowy geologicznej powinny mieć udokumentowane źródło pochodzenia.

Uwzględniając kompetencje administracji szczebla powiatowego (jako organów ochrony środowiska) informacje istotne dla wydawanych przez nią pozwoleń wodnoprawnych zawierają dokumentacje hydrogeologiczne:

1) ustalające zasoby oraz właściwości wód podziemnych;

2) określające warunki hydrogeologiczne związane z zamierzonym:

- wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopalin,
- włączaniem wód do górotworu,
- wykonywaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi,
- wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie,
- składowaniem odpadów na powierzchni,
- zakończeniem lub zmianą poziomu odwadniania likwidowanych zakładów górniczych.

Problemy i uwagi

Pracownicy administracji geologicznej szczebla powiatowego powinni być aktywnie włączani w proces wydawania przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) pozwoleń wodnoprawnych.

Zadania realizowane przez geologów powiatowych powinny w praktyce uwzględniać:

- **pomoc w weryfikacji treści składanych wniosków w szczególności operatów wodnoprawnych, załączanych dokumentacji hydrogeologicznych,**
- **informowanie inwestorów o wymaganiach *ustawy Prawo geologiczne i górnicze*.**

Współpraca geologów powiatowych z pracownikami wydającymi pozwolenia wodnoprawne dla ujęć wód podziemnych o wydajności do 50 m³/h umożliwia:

- **doprowadzenie do sytuacji gdy wszystkie ujęcia posiadają ustalone zasoby eksploatacyjne;**
- **zasoby eksploatacyjne jak i dopuszczalna wielkość poboru wody z pozwolenia wodnoprawnego odpowiadają rzeczywistemu zapotrzebowaniu na wodę;**
- **możliwe jest także egzekwowanie sprawozdawczości nt. ilości pobieranej wody i okresowych pomiarów położenia jej zwierciadła**

Konieczność analizy odpowiednich informacji geologicznych wiąże się także z prowadzeniem, magazynowania i przetwarzania odpadów (ich odzysku lub unieszkodliwiania).

Przyczyną jest zagrożenie możliwością negatywnego oddziaływania odpadów na wody podziemne

Obowiązki starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) wynikają z faktu wydawania przez w/w organ zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów na podstawie art. 41 ust. 1 i 3 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach*.

Niektóre przepisy wykonawcze do *ustawy o odpadach* w określonych przypadkach mówią wprost o obowiązku przeprowadzenia odpowiedniego rozeznania geologicznego (sporządzenia projektu robót geologicznych, dokumentacji geologicznej) chodzi przede wszystkim o rozporządzenia Ministra Środowiska:

- *z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz.U. z 2015 poz. 796),*
- *z dnia z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz.U. z 2013 poz. 523).*

Przepisy *ustawy o odpadach* nie nakazują wprost załączania do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie czy przetwarzanie odpadów (art. 42 uo) dokumentacji geologicznych, czy informacji geologicznych.

Ustawa o odpadach zawiera zapisy (art. 42) nakazujące przedstawienie odpowiednich informacji pozwalających na powiązanie większości przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami z możliwym zanieczyszczeniem wód podziemnych tj.:

- „informacji wymaganych na podstawie odrębnych przepisów”
- „przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie przetwarzania odpadów”

Inwestycje związane z gospodarowaniem odpadami powinny być traktowane jako te, dla których sporządza się dokumentację hydrogeologiczną zgodnie z art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. d *ustawy Prawo geologiczne i górnicze*.

Problemy i uwagi

Pomimo niejednoznacznych przepisów w interesie inwestorów jest sporządzanie dokumentacji hydrogeologicznych, przy ich braku, wątpliwości stanowią podstawę odmowy zezwolenia zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach.

Tak jak w przypadku pozwoleń wodnoprawnych przy wydawaniu przez starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami **geolodzy powiatowi powinni pomagać w weryfikacji treści składanych wniosków, informować inwestorów o wymaganiach ustawy *Prawo geologiczne i górnicze***.

8. *Konkluzje.*

Administracja geologiczne szczebla powiatowego wbrew utartym poglądom pełni ważną rolę na każdym etapie cyklu legalizacji inwestycji.

Jest to efekt:

- **bezpośrednich działań** (np. poprzez zatwierdzanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej).
- **działań pośrednich** (np. udostępnianie informacji geologicznej, opiniowaniem i uzgadnianiem dokumentów planistycznych gminy)

Usytuowanie geologów powiatowych w systemie administracji wymaga dla osiągnięcia efektów w realizacji powierzonych im zadań ściślejszej współpracy z innymi organami administracji.

Przeszkodą w płynnej pracy są problemy powstające na skutek aktualnego stanu przepisów i ich interpretacji

ZAPRASZAM DO DYSKUSJI